

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**

Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

Til: Bymiljøetaten v/ Truls Eskeland
Fra: Norconsult Norge AS v/ Marie Hepsøe Torpe
Dato 2024-01-16

► Notat for naturmangfold og blågrønne strukturer

Innhold

1	Dagens situasjon	2
1.1	Blågrønne strukturer	2
1.2	Naturverdier	2
1.3	Fremmedarter	7
1.4	Grøntområder	11
2	Virkninger for vegetasjon, dyreliv, naturtyper, sjø og vassdrag	14
2.1	Endring i grøntområder	14
2.2	Midlertidig rigg- og anleggsområde	17
2.3	Forbedrende eller kompensierende tiltak	19
2.4	Skjøtsel	23
2.5	Konsekvenser for geologisk mangfold	23
2.6	Vurdering etter naturmangfoldloven	23
2.7	Samlet vurdering	25

1 Dagens situasjon

1.1 Blågrønne strukturer

Innenfor og i nærheten til planområdet er det registrert blågrønne strukturer, se figur 1 nedenfor. Grønn stiplet strek viser blågrønne forbindelser. Dette er viktige turtraseer som Løvtien – Langegården, Småpudden og Håsteinarparken– Løvtien. Brun strek viser turtraseer, og rød stiplet strek viser fremtidige turtraseer. I området er det også elver/bekker som går i rør og kulvert (blå strek). Langs den blågrønne forbindelsen er det potensiale for åpen overvannshåndtering på deler av strekning. Den økologiske korridoren som er markert på kartet (grønn prikket strek) er et sammenhengende vegetasjonsbelte hvor dyr som f.eks. rev kan ferdes. Korridoren går over eksisterende boligfelt på Melkeplassen, mot Løvtakken.

Figur 1: Kartutsnitt som viser blågrønne strukturer (KPA 2018) i området (fra bergenskart.no).

1.2 Naturverdier

Karttjenesten Naturbase¹ viser at det ikke er registrert viktige eller sårbare naturtyper innenfor- og i tilknytning til planområdet. Det er heller ikke registrert prioriteterarter av statlig forvaltningsinteresse². Planområdet grenser ikke direkte til sjø eller større vassdrag, men en bekk lagt i rør/kulvert renner fra grøntområdet ved Løvtakken til Damsgårdssundet (se figur 1 over). Naturverdiene er generelt begrenset ettersom Gyldenprisveien ligger i et urbant og tett bebygget område, hvor graden av menneskelig påvirkning og kontinuerlig forstyrrelse forringer levevilkår for flere arter. Likevel har området økologisk, kulturhistorisk og landskapsarkitektonisk verdi ettersom det inneholder en frodig kantvegetasjon og opparbeidede hager og parker i tilknytning til boliger.

¹ [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](https://naturbase.kart.miljodirektoratet.no)

² [prioriterte arter – Store norske leksikon \(snl.no\)](https://snl.no/prioriterte-arter)

Grøntområdene som vises på kartet i dag, er synlige på historiske ortofoto. Karttjenesten NorgeiBilder³ viser at grøntområdet ved Gyldenpris Studentboliger er eldst (bilde fra 1948) og har forblitt ubebygget. I området rundt har utbygging skjedd etappevis. Gyldenprisvegen ble etablert mellom 1970 og 1974. Grøntområdene som fremgår på kartet fra 1974 har i stor grad lik beliggenhet som de eksisterende. På bilder fra 2005 vises Gyldenpris studentboliger og parkering nord for Michael Krohns gate for første gang. På bildet fra 1985 var de aktuelle områdene åpne og dekket av lav vegetasjon. Prydplanter ble plantet i forbindelse med ferdigstilling av studentboligene, og trær i området har i stor grad fått utvikle seg. Trær langs Michael Krohns gate er synlig frem til 2019. Grønnstruktur i området har størst verdi der hvor det er kontinuitet og sammenheng i vegetasjonsdekket. Grønnstrukturen bidrar til å sikre naturmangfold gjennom å gi næring og oppholdssted til en rekke arter, og yter viktige økosystemtjenester i et bymiljø.

Kart fra Artsdatabanken⁴ viser registrering av de rødlistede fugleartene grønnfink (sårbar - VU), fiskemåke (sårbar - VU) og tyrkerdue (nær truet - NT) innenfor- eller i umiddelbar nærhet til planområdet. I tillegg er fugleartene låvesvale, dompap og kjøttmeis registrert, samt vestkiletusen og karplantene bringebær, geitrams, heiblåfjær og strutseving (alle vurdert som livskraftig - LC)(figur 2). De sistnevnte artene er vanlig forekommende i området med unntak av strutseving. Det er ellers foretatt mange artsregistreringer i Bergen sentrum og det vurderes at planområdet kan ha betydning som økologisk funksjonsområde for flere av disse artene. Dette gjelder særlig for fugl, som er blitt observert som næringsøkende i området. Området vurderes som mindre attraktivt som hekkeområde, men grønnfink er observert som mulig reproduserende. Tabell 1 viser en oversikt over rødlistede fuglearter som er registrert i området etter 2010.

³ [Norge i bilder](#)

⁴ <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Figur 2: Kartutsnitt som viser artsregistreringer i området. Kart hentet fra Artsdatabanken⁵.

Tabell 1: viser registrering av rødlistede fuglearter i og ved planområdet etter 2010. Rødlistestatus består av kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), nær truet (NT) og sårbar (VU).

Art	Rødlistestatus	Sist registrert	Sted	Aktivitet
Fugler				
Hettemåke	CR	2012	Damsgård	Ukjent
Storspove	EN	2021	Laksevågen	Næringssøkende
Bergand	EN	2021	Småpudden, Damsgårdssundet	Næringssøkende
Tyrkerdue	NT	2022	Frydenbølien	Forflytting
Gråspurv	NT	2022	Lien, Damsgårdsveien, Møhlenpris	Ukjent
Tårnseiler	NT	2018	Kirkebukten, Gyldenpris, Marineholmen, Nygårdsparken	Ukjent, forflytting, næringssøkende
Tjeld	NT	2023	Gyldenpris, Damsgårdssundet, Damsgård, Småpudden	Ukjent, stasjonær, næringssøkende

⁵ <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Fiskemåke	VU	2021	Frydenbølien, Møhlenpriskaien, Wolffsgate	Ukjent
Gråmåke	VU	2021	Marineholmen	Ukjent
Grønnfink	VU	2021	Nylundsveien, Carl Konowgate-Laksevåg, Voldene, Solveien	Ukjent, mulig reproduserende
Ærfugl	VU	2021	Damsgårdsveien	Ukjent
Alke	VU	2023	Damsgårdsveien	Ukjent

Befaring langs Gyldenprisveien ble utført den 24. august 2022, og den 26. oktober 2023. På befaring var det fokus på grønnstruktur i planområdet, rødlistearter, samt fremmedarter som krever særlig hensyn ved massehåndtering i henhold til Miljødirektoratets rapport 982⁶ (tabell 2). I tillegg ble det utført en artsregistrering av trær, hvor enkelte trær som potensielt blir berørt av tiltaket ble målt (stammeomkrets i brysthøyde). Det ble også dokumentert forekomster av lav og mose på stammene til de utvalgte trærne (foto). Registreringer fra Artsdatabanken er videre supplert med funn fra befaring.

Kantvegetasjonen langs veien er holdt nede av hensyn til sikt og sikkerhet. Dette gjelder særlig for trær og busker som vokser under/langs autovernet (se figur 3). Oppslag av unge asketrær (se

figur 4) inngår i kantvegetasjonen flere steder langs autovernet og ved terrenginnskjæringer og støttemurer. Ask er rødlistet som sterkt truet (EN) ettersom den er utsatt for angrep av soppen askeskuddbeger. Ask er ikke sjelden, men et kraftig angrep av soppen kan føre til at treet etter hvert dør. Større, eldre trær som ikke er angrepet har derfor stor verdi. En kraftig populasjonsnedgang er forventet som følge av sykdommen, og bortfall av ask vil kunne ha store negative konsekvenser for det norske skogbildet og naturmangfold⁷. Utover dette består kantvegetasjonen av vanlige trearter som bjørk, selje, rogn, spisslønn, or og osp. Busk- og feltsjiktet er preget av næringskrevende arter som bringebær og geitrams, men også høye/grove gressarter, byhøymol, hestehov, løvetann, kystbjørnekjeks, bregner (som skogburkne) og lignende arter som er vanlig- og naturlig forekommende langs vei.

⁶ [Memo \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no)

⁷ [Fraxinus excelsior - Rødlista 2021 - Artsdatabanken](#)

Notat

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**
Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

Figur 3: viser hvordan trær og annen kantvegetasjon holdes nede langs autoværn. Bjørken som vises fremst i bildet er i dårlig stand etter å ha blitt utsatt for kvisting/rydding. Foto: Norconsult, oktober 2023.

Figur 4: viser oppslag av ask (EN) og forvillede mispelarter langs autoværnet mot Frydenbølien. Foto: Norconsult, august 2023.

1.3 Fremmedarter

Kontinuerlig forstyrrelse i form av skjøtselstiltak og forurensing skaper et miljø som gir fremmedarter konkurransefortrinn. Større forekomster av rynkerose (SE)(figur 5), parkslirekne (SE)(figur 6) og forvillede mispelarter som bulkemispel (SE) finnes derfor langs Gyldenprisveien. I tillegg inngår platanlønn (SE), gul valmuesøster (PH), fagerfredløs (SE), alpegullregn (SE) og høstberberis (SE) i vegetasjonen. Artene er vurdert å utgjøre svært høy økologisk risiko (SE) og potensielt høy risiko (PH). Prydplanter som er plantet i tilknytning til boliger og ved parkareal forekommer også som rømlinger andre steder langs veien. Flere av artene er fremmedarter som kan være skadelige med tanke på invasjonspotensial og økologisk effekt. Eksempel i planområdet inkluderer spireaarter (HI/PH), laurbærhegg (LO), parkrododendron (SE), tuja (HI), buskmure (PH), kranstopp (PH) og kornell (SE). Figur 7 og tabell 2 gir en oversikt over fremmedarter innenfor planområdet, basert på registreringer fra befaringsnotat. Kartutsnittet⁸ viser ikke en fullstendig oversikt over forekomster, men markerer områder hvor enkelte arter forekommer i høy tetthet, og hvor det må tas hensyn til vegetasjon ved en veiutviding. Kun rynkerose og parkslirekne omtales som særlig skadelige fremmedarter, og krever spesielle tiltak ved massehåndtering. Likevel bør tiltak vurderes for mispelarter ettersom enkelte er utnevnt som prioriterte arter i Bergen Kommune.

Figur 5: viser en større forekomst av rynkerose (SE) ved autovernet langs Gyldenprisveien i nærhet til Ny-Krohnborg IL klubbhus. Foto: Norconsult, august 2023.

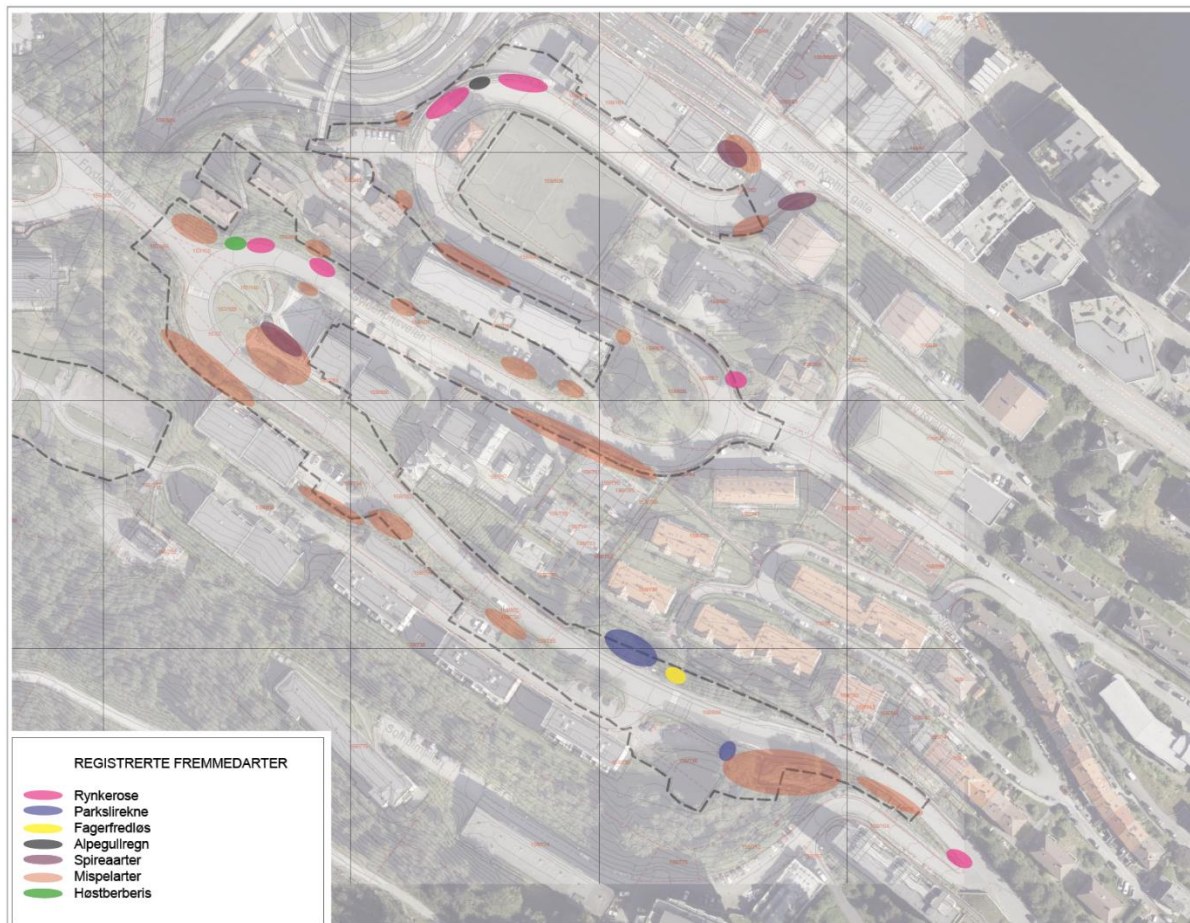
⁸ Flyfoto: [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](https://naturbase.kart.miljodirektoratet.no)

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**

Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

Figur 6: viser en forekomst av parkslirekne som er forsøkt bekjempet nær busstoppet Strandlien. Foto: Norconsult, oktober 2023.

Figur 7: viser fremmedarter innenfor planområdet, basert på registreringer fra befaring. Øvrige pryddplanter i tilknytning til boliger er ikke vist på kartutsnittet.

Tabell 2: viser fremmedarter registrert på befaring i planområdet. Vurdering gjøres på bakgrunn av invasjonspotensial og økologisk effekt. Status i fremmedartslisten består av svært høy risiko (SE), høy risiko (HI) og potensielt høy risiko (PH).

Art	Status fremmedartlisten	Prioritert art i Bergen Kommune	Vurdering M982 ⁹
Rynkerose	SE		Høy risiko ved massehåndtering, krav til tiltak
Parkslirekne	SE	X	Høy risiko ved massehåndtering, krav til tiltak
Bulkemispel	SE	X	Lavere risiko, men tiltak bør vurderes
Dielsmispel, Krypispel, Vintermispel	SE		Lavere risiko, men tiltak bør vurderes

⁹ [Memo \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**

Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

Parkrododendron	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Kornell	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Platanlønn	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Alpegullregn	SE		Ikke vurdert i M982 – tiltak vurderes ikke
Høstberberis	SE		Lavere risiko, men tiltak bør vurderes
Pilemispel, Kystmispel	HI	X	Lavere risiko, men tiltak bør vurderes
Fagerfredløs	HI		Lavere risiko, men tiltak skal vurderes
Spireaarter	HI/PH		Tiltak vurderes for rognspirea, bleikspirea og purpurspirea

1.4 Grøntområder

Parken ved Gyldenpris studentboliger og krysset mot Lien (figur 8) består av 5 bjørk, 5 platanlønn (SE) og en lind/parklind. Trærne er av en viss størrelse, men er ikke eldre enn 38 år ifølge historiske flyfoto¹⁰. Lind er fra 2021 rødlistet som nær truet (NT), mens parklind (hybrid mellom lind og storlind), er definert som fremmedart med lav risiko (LO). Det er ikke avklart hvilken art som forekommer, men ettersom treet er plantet er det sannsynlig at det er en parklind. Vegetasjonsdekket består ellers av gressplen og større parkrododendron (SE) som del av beplantning nær boliger. Parken er viktig som grøntområde på Gyldenpris med tanke på bymiljø, men oppfattes som et lite attraktivt oppholdsområde ettersom den ligger i en sving og er omkranset av vegareal.

Figur 8: viser parken ved Gyldenpris studentboliger. Foto: Norconsult, oktober 2023.

¹⁰ [Norge i bilder](#)

Parken ved Frydenbølien inneholder en rekke pryddplanter (figur 9). To styvede svensk asal og to hjertetre er plantet på området, sammen med busker av blant annet laurbærhegg, kranstopp, spirea, kornell, mispel, hybridbarlind og himalayaeiner. I området er det også plantet hortensia og skogstorkenebb, og en selje står ved kulverten. En trapp og gangvei går på tvers av parken som forbindelse mellom kulverten og Frydenbølien busstopp. Utover dette er deler av parken belagt med brostein og singel, mens arealet mot svingen består av gressplen. Parken er holdt i god hevd og tilrettelegger for opphold. I en uttalelse fra Gyldenpris borettslag i forbindelse med merknadsbehandling kom det frem at rotter holder til i grøntområdet rundt trappene og ved kulverten.

Figur 9: viser parken ved Frydenbølien. Foto: Norconsult, oktober 2023.

Langs veien mot Solheimslien er det plantet busker, klatrehortensia, svensk asal og morelltre i tilknytning til boliger og parkeringsplasser. Utover dette vokser det flere trær langs veien, i hovedsak bjørk og selje. Øverst i planområdet ved bussholdeplassen Strandlien går det en snarvei gjennom et tettvokst kratt (figur 10). Krattet består av et mangfold av arter og inneholder større svartor, selje, rogn, platanlønn og spisslønn. Her vokser også en rekke vanlig forekommende plantearter, i tillegg til fremmedarter som blant annet bulkemispel og parkslirekne.

Figur 10 viser vegetasjonen i krattet ved busstoppet Strandlien og snarveien til Solheimslien. En spisslønn vises fremst, midt i bildet, sammen med bulkemispel, og en forekomst av parkslirekne vises i høyre hjørne. Foto: Norconsult, oktober 2023.

2 Virkninger for vegetasjon, dyreliv, naturtyper, sjø og vassdrag

Ettersom topografien i området er styrende for hvordan veien utvides vil tiltak føre til inngrep i veikanter, parkareal og grøntområder tilknyttet boliger. Planforslaget medfører nedbygging av grøntareal på anslagsvis 500 kvm. Eksisterende vegetasjon fjernes stedvis, men ingen større naturverdier går tapt. Håndtering av trær som kommer i direkte- eller indirekte konflikt med tiltaket, og revegetering langs Gyldenprisveien, vil være avgjørende for omfanget av negative virkninger som følger av planforslaget. Virkninger for blågrønne forbindelser, sjø og vassdrag vil være positive ettersom åpen overvannshåndtering er del av planforslaget. Den økologiske korridoren som strekker seg mot Løvsstakken vil forbli upåvirket av planforslaget. For utfyllende informasjon om virkninger for naturmangfold og miljø henvises det til beplantningsplan for området, samt plan for Ytre Miljø.

2.1 Endring i grøntområder

Utviding av vei vil føre til at oppslag av trearter, næringskrevende karplanter og gress langs autovern, støttemurer og veikanter fjernes. Ved Ny Krohnborg IL klubbhus etableres det fast dekke, plantefelt og treamfi. To eksisterende bjørketrær bevares og bygges inn i tribunen (figur 11). Plantefelt etableres langs Gyldenprisveien ved inngang til posten og Rema1000, foran klubbhuset og ved fotballbanen, hvor det tilrettelegges for opphold. I øvre delen av svingen vil tiltak medføre tap av noe hagebeplantning. Enkelte rododendronbusker, mispel, et større morelltre og to tujaer fjernes langs veien.

Figur 11: Bildet til venstre viser to bjørketrær som skal bevares og bygges inn i tribune ved Ny Krohnborg IL klubbhus. Til høyre vises et utsnitt av illustrasjonsplanen over området rundt klubbhuset. Foto: Norconsult, oktober 2023.

I parken ved krysset mot Lien vil etablering av sykkelfelt, og utbedring av busslomme og gangveg føre til at grøntarealet innsnevres noe (figur 12). Lind/parklind, fire bjørk, en platanlønn og noe rododendron fjernes. Øvrige trær bevarer, og graving i området må utføres skånsomt for å unngå utilsiktet skade på trærnes rotsystem. Bunnsjiktet skal fortsatt bestå av plen etter utbygging, men areal er også satt av til regnbed/fordrøyningsfelt med vannføring i dagen, og felt for tilplanting av stauder eller urterik engvegetasjon. Illustrasjonsplanen viser at det skal plantes 6 nye trær i parken og at den skal gjøres mer egnet for opphold. Det legges opp til at eksisterende bunndekke og jord forblir på området, men graving, flytting og midlertidig lagring av jordmasser vil ha en negativ virkning for mikrobiota og andre organismer som lever i øvre jordlag.

Figur 12: Bildet til venstre viser en lind/parklind som må fjernes ved bussholdeplassen. Til høyre vises et utsnitt fra illustrasjonsplanen for parken ved Lien. Planen viser parkens utforming og hvordan en ny gangsti føres gjennom parken. Foto: Norconsult, oktober 2023.

I parken ved krysset mot Frydenbølien innebærer planforslaget en større transformasjon, som gjør det nødvendig å fjerne eksisterende vegetasjon (figur 13). Det er lagt opp til at parken tilplantes med flere trær og busker, og tilføres et utløp for overvann med regnbed, vannmagasin og vadi (åpen grøft som infiltrerer, fordrøyer og frakter bort vann). Arealet som i dag er dekket med singel og brostein vil få et grønt dekke, og gangstien til kulverten vil sno seg gjennom parkområdet. Videre vil breddeutviding av vei føre til at to osp, enkelte bjørk og annen kantvegetasjon må fjernes ved overgangsfeltet i krysset mot Frydenbølien. Tiltak sikter på å bevare så mange trær som mulig, men det knyttes usikkerhet til antall trær som utsettes direkte eller indirekte. Tiltak kan strekke seg innen 5 meters radius fra trestamme og dermed komme i konflikt med trærers rotsone. Videre vil etablering av sykkelsti kreve fjerning av kantvegetasjon langs autovern og på noe areal nedenfor veien. Selv om fjerning av kantvegetasjon langs autovern er hensiktsmessig med hensyn til trafikksikkerhet, bør det ivaretas et sammenhengende vegetasjonsbelte der hvor det er mulig, ettersom kantvegetasjon utgjør økologiske korridorer som sikrer arters muligheter for spredning og skjul. Oppslag av ask i området skal forsøkes flyttes dersom de berøres.

Figur 13: Bildet til venstre viser ospetrær i svingen ved overgangsfeltet. Trærne blir berørt av tiltaket og må fjernes. Til høyre vises et utsnitt fra illustrasjonsplanen for parken ved Frydenbølien. Planen viser parkens utforming, som krever fjerning av eksisterende vegetasjon.

Tiltak vil komme i konflikt med beplantning og kantvegetasjon langs veien mot Solheimslien. Seljekratt fjernes på oppsiden av veien, og tiltak medfører risiko for skade på Svensk asal i nærheten. To morelltre fjernes foran parkeringsplassen til Gyldenprisveien 45, 47 og 49 (figur 14). Noe vegetasjon fjernes langs veien ved Strandlien busstopp, men størsteparten av krattet bevares, inkludert eldre trær.

Figur 14: Bildet viser morelltre som kommer i konflikt med utviding av vei og terrenginnskjæringer. Foto: Norconsult, oktober 2023.

2.2 Midlertidig rigg- og anleggsområde

Planen regulerer to alternativer til plassering av midlertidig rigg- og anleggsområde. Det ene området (figur 15) er delvis parkeringsplass og grøntareal med hundeluffegård i tilknytning til Gyldenprisveien 49. Grøntarealet består av plen og busker, og ligger i nærhet til et frodig kratt. Det andre området (figur 16) ligger i tilknytning til nabolaget ved Frydenbølien 6 og 22 og Gyldenprisveien 21 og 25. Arealet består av en asfaltert bane til ballsport, et oppholdsområde med busker og prydplanter, gressplen og bjørketrær, selje og platanlønn. Det skal ikke være nødvendig å fjerne vegetasjon ved bruk av områdene, og areal med fast dekke skal benyttes til lagring av materiale for å unngå skade på vegetasjon og komprimering av øvre jordlag. Når det gjelder virkning for dyreliv i planområdet og influensområde, er støy i anleggsfase og forstyrrelser fra aktivitet og bruk vurdert å ha liten og midlertidig negativ virkning. Areal som reguleres til midlertidig rigg- og anleggsområde skal tilbakeføres til opprinnelig formål i KPA 2018 etter at tiltaket er ferdigstilt. Plan for Ytre Miljø skal sikre god praksis i anleggsperioden.

Figur 15: Bildet viser grøntarealet og parkeringsplassen i tilknytning til Gyldenprisveien 49, som vurderes som midlertidig rigg- og anleggsområde. Foto: Norconsult, oktober 2023.

Figur 16: Utsnittet viser banen og grøntområdet ved Frydenbølien som vurderes som midlertidig rigg- og anleggsområde. Bildet er hentet fra Google Street View og er fra oktober 2022.

2.3 Forbedrende eller kompensierende tiltak

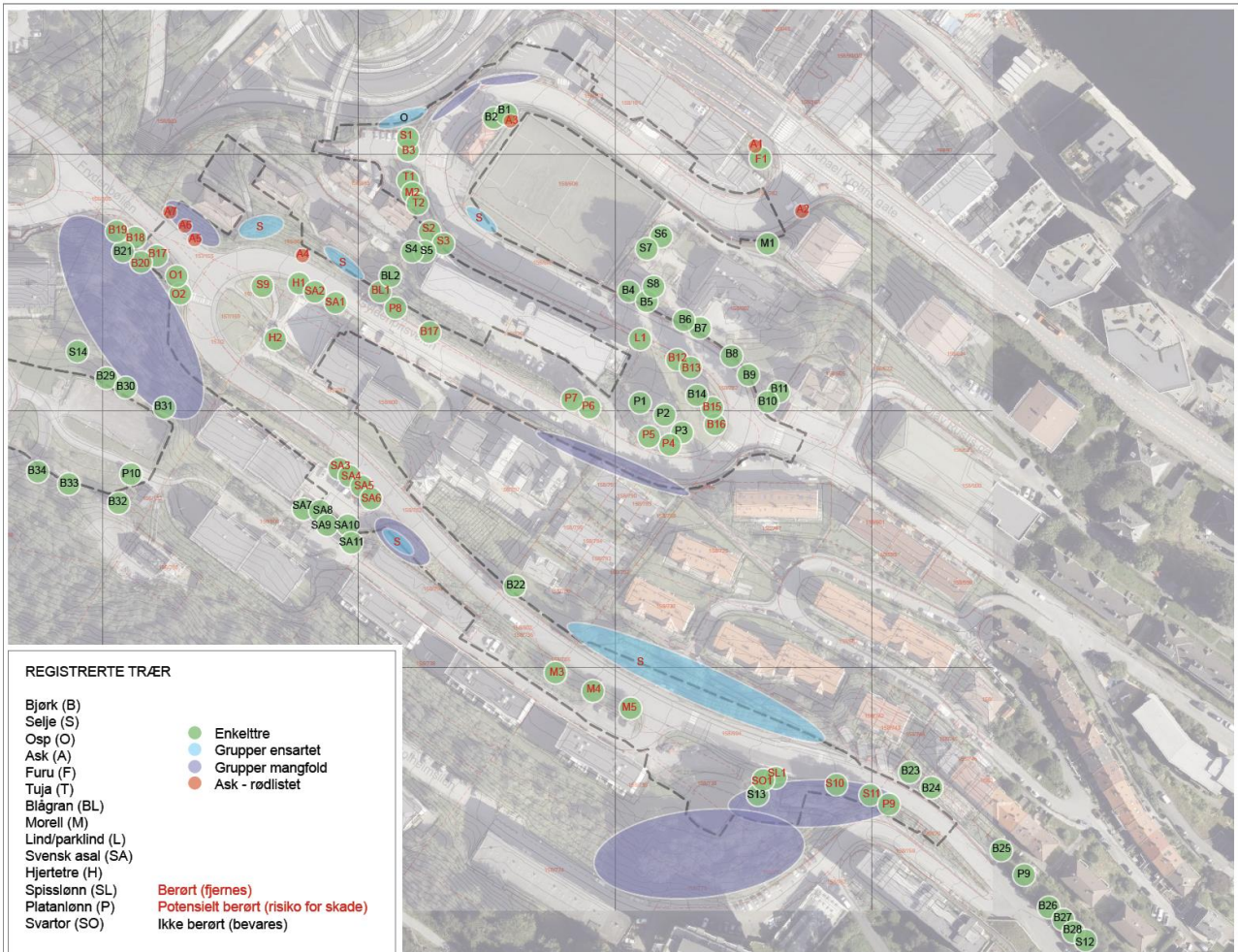
Grøntarealene i området er særlig viktig å bevare med tanke på rekreasjon, opphold og tilrettelegging for møteplasser, i tillegg til verdier knyttet til økologi og biologisk mangfold. Både midlertidige og permanente arealbeslag/inngrep i grøntareal skal minimeres for å unngå forringelse av disse verdiene. Trær i Bergen er satt under et stadig press. I lys av dette, og i henhold til strategiplanen for bytrær i Bergen¹¹ og KPA 2018 §10.6¹², etterstreber prosjektet å ivareta bytrær der hvor de står og har verdi. Ved felling av trær skal derfor hvert tre erstattes, fortrinnsvis med et nytt tre. Trær skal gis tilstrekkelig areal, gode vekstvilkår og mulighet for å utvikle seg. For å sikre at prosjektet er grønt fra ferdigstilling kan trær som må fjernes med fordel flyttes til andre lokasjoner innad i prosjektet. Der det ikke er hensiktsmessig med nytt tre skal felt tre erstattes med et grøntvolum som gir verdier knyttet til opplevelse, rekreasjon og økologi tilsvarende dagens situasjon eller bedre. Dersom trær dør eller skades i forbindelse med anleggsfasen legges det til grunn et krav om erstatning. Taksering av eksisterende trær skal følge metoden VAT3 som benyttes av Bergen Kommune, og det skal avsettes et tilsvarende beløp til planting av nye bytrær. En arborist skal undersøke trær i området for å vurdere trærns helse og om det er mulig å utføre beskjæring og flytting. Epifytter på trær bør også undersøkes i denne sammenheng, med hensyn til mulige forekomster av rødlistede arter. Annen vegetasjon i parker og langs vei kan flyttes midlertidig og gjenbrukes i utforming av nye parkareal hvis dette lar seg gjøre. Likevel kan det med fordel anbefales at pryddplanter og andre fremmedarter som medfører svært høy-, høy- eller potensielt høy økologisk risiko byttes ut med stedegne/hjemmehørende arter.

I et innspill fra Bymiljøetaten i Bergen Kommune i forbindelse med merknadsbehandling kom det frem at ivaretagelse av gjenværende blågrønne kvaliteter er svært viktig, ettersom Gyldenpris allerede i stor grad er nedbygd. Videre ble det stilt spørsmål til hvilke trær som blir berørt av tiltak i planforslaget, og uttrykt et ønske om registrering av størrelse og art på trær i området, samt bruk av hensynssoner i reguleringsplan hvor dette er relevant. I tillegg ble det lagt vekt på at midlertidig rigg- og anleggsområde ikke må komme i konflikt med friluftsliv, gangforbindelser eller biologisk mangfold. Som svar til Bymiljøetaten presenteres en oversikt over trær i planområdet som potensielt berøres av tiltak i figur 17. Oversikten viser i hovedsak enkelttrær som er i god stand, og som ikke vokser under autovern eller springer opp mellom asfalt og mur langs veikant. I felt som er markert som grupper av trær er ikke hvert tre artsregistrert ettersom områdene er vanskelig tilgjengelig, inneholder stor artsdiversitet og består av mange unge oppslag. Omkrets i brysthøyde på trær som er målt på befaring i oktober 2023 vises i tabell 3. Det vurderes at flere trær enn vist kan bevares der hvor de står, men ettersom det knyttes en viss usikkerhet til skadeomfang og negativ virkning for trær, er alle trær som potensielt berøres markert. Risiko for skade innebærer at tiltak kan strekke seg innen 5 meters radius fra trestamme og dermed komme i konflikt med trærns rotsone. Berøring av rotsone kan redusere trærns levedyktighet, i likhet med skade på stamme eller trekrone. Anleggsarbeid og flytting utgjør dermed en risiko. I tillegg foreligger det arbeid med tanke på vurdering av reelle muligheter for bevaring og flytting av trær.

¹¹ Bergen Kommune. (2016). *Bytrær i Bergen – Strategiplan*. Bymiljøetaten, Byrådsavdeling for byutvikling. [Strategiplan Bytrær 2016 \(bergen.kommune.no\)](https://www.bergen.kommune.no/Strategiplan-Bytrær-2016)

¹² <https://www.bergen.kommune.no/api/rest/filer/V11761932>

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**
 Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

Figur 17: viser en oversikt over registrerte trær innenfor- og i tilknytning til planområdet. Rødt er brukt for å markere trær som berøres eller potensielt berøres av tiltaket. I denne sammenheng betyr dette at trær fjernes eller at tiltaket medfører risiko for skade på rotsystem.

Tabell 3: viser art, status, merke på figur 17 og omkrets på stamme i brysthøyde, på trær som ble målt. Flerstammede trær som selje, og vanskelig tilgjengelige trær, ble ikke målt og vises derfor ikke i tabellen. I Bergen Kommune regnes alle trær som er plantet på offentlig grunn, eller som har en stammeomkrets på minimum 70 cm målt 1 meter over bakken, som bytrær¹³. Betegnelsen bytrær omfatter alle registrerte trær ved unntak av en bjørk (med merke B3).

Art	Status rødliste/ fremmedartsliste	Merke på figur 17	Omkrets (cm)	Berørt / ikke berørt
Bjørk	-	B1	139	Ikke berørt
		B2	86	Ikke berørt
		B3	16	Potensielt berørt (risiko for skade)
		B12	106	Berørt (fjernes)

¹³ Bergen Kommune. (2016). *Bytrær i Bergen – Strategiplan*. Bymiljøetaten, Byrådsavdeling for byutvikling. [Strategiplan Bytrær 2016 \(bergen.kommune.no\)](https://bergen.kommune.no)

		B13	113	Berørt (fjernes)
		B14	149	Ikke berørt
		B15	134	Berørt (fjernes)
		B16	133	Berørt (fjernes)
		B17	70	Potensielt berørt (risiko for skade)
Morell	-	M2	176	Berørt (fjernes)
Lind/Parklind	NT – rødliste/ LO - fremmedartsliste	L1	181	Berørt (fjernes)
Platanlønn	SE - fremmedartsliste	P1	161	Ikke berørt
		P2	148	Ikke berørt
		P3	178	Ikke berørt
		P4	131	Potensielt berørt (risiko for skade)
		P5	162	Berørt (fjernes)
		P6	142	Potensielt berørt (risiko for skade)
		P7	110	Potensielt berørt (risiko for skade)
Svensk asal	NR - fremmedartsliste	SA1	130	Berørt (fjernes)
		SA2	131	Berørt (fjernes)
Osp	-	O1	104	Berørt (fjernes)
		O2	84	Berørt (fjernes)

Hensynssone på 5 meter rundt bevaringsverdige trær er vurdert, men ettersom topografiske forhold gjør det vanskelig eller umulig å gjennomføre planforslaget blir det foreslått å utelate dette fra reguleringsplanens bestemmelser. Det er også vurdert lite hensiktsmessig å regulere inn hensynssone rundt ask, på tross av at arten er rødlistet og har svært stor verdi. Avgjørelsen begrunnes med at det gjelder oppslag av unge asketrær som vokser på steder hvor de i dag har ringe levevilkår (for eksempel under autovern, på støttemurer og i sprekker i asfalten langs fortau i Gyldenprisveien). Som et avbøtende tiltak anbefales det at asketrærne forsøkes flyttes og plantes på nytt på et sted i nærheten hvor det er godt jordsmonn og plass til at trærne kan utvikle seg. Asketrær vokser fort og er lite kravstore til voksested, men må sikres godt og følges opp de første årene for å sikre levedyktighet. I tillegg anbefales det at eventuelle nyplantinger følges opp over tid for å bidra til økt kunnskapsgrunnlag rundt flytting som et mulig avbøtende tiltak. Hvis treet dør skal det i så tilfelle erstattes, og det skal settes av et beløp som dekker kostnaden av dette. Ved fjerning av fremmedarten platanlønn anbefales det at treet erstattes med en annen, hjemmehørende art med lang levetid. Anbefalingen fremmes for å forhindre negative interaksjoner med andre arter og endring i naturtyper. Platanlønn vokser fort og vurderes å ha liten verdi ettersom de utgjør en svært stor økologisk risiko og har stort invasjonspotensial. Lind/Parklind er i utgangspunktet flyttbar ettersom treet kan beskjæres og har klumprot, men mulighet for flytting må undersøkes videre av en arborist. Det samme gjelder morelltre. Flytting skal skje etter at trær er beskåret så langt tilbake som forsvarlig, og rotklump er avgrenset og forberedt. For å unngå utilsiktet skade og mellomlagring, skal trær helst flyttes utenfor vekstsesong og plantes på nytt like etter at de graves opp fra jorden.

Trær kan plasseres i nærhet til der hvor de står i dag, eller flyttes til et sted hvor de har bedre levevilkår. På et av de utpekte rigg- og anleggsområdene, ved busstoppet Strandlien, stod det før to store grantre (ref. Google Street View april 2019). Trær som må flyttes kan eventuelt inngå i grøntområdet ved krattet, for å kompensere for tapt vegetasjon over tid, og i forbindelse med utviding av vei, som del av planforslaget. Forslaget er avhengig av samarbeid med grunneier og ønske om dette, i tillegg til at flytting ikke må være til hinder for utførelse av anleggsarbeid eller bruk av det nærliggende arealet. Å utvide et større eksisterende grøntområde vil være til fordel for naturmangfold ettersom det reduserer negative effekter av kantsoner og øker sannsynligheten for at grøntvolum blir bevart ved neste utbygging.

Bevaring og flytting av eksisterende trær, samt nyplanting av grøntvolum vektlegges for å kompensere for negative virkninger av planforslaget og for å opprettholde og eventuelt styrke området landskapsøkologiske funksjoner og verdi. Parker og annet grøntareal langs veg bør utformes på en måte som gjør at de kan inngå i arters økologiske funksjonsområde og fungere som delverdige habitat. Nyplanting av trær og buskvegetasjon i forbindelse med planforslaget vil dessuten kunne øke området evne til å regulere mikroklima og fjerne partikkelforurensing. Dette er det for eksempel behov for i området ved Gyldenpris studentboliger og ned mot Michael Krohns gate, ettersom det på aktsomhetskart over luftforurensing omfattes av gul og rød sone.

Utover dette anbefales det å ha mål om å øke kvaliteten på habitat i grøntareal som skal reetableres/oppustes som et forbedrende tiltak. I utforming vil dette bety å skape økt strukturell variasjon og sammenheng i grønnstruktur. Variasjon i sjikt vil kunne tilby leve- og oppholdssteder for arter og sikre næringstilgang. I parker bør det vurderes om det i plenareal kan skapes økt variasjon i dekke (mikrotopografi) og settes av områder til urter og stauder. De avsatte områdene må gjerne utformes som sammenhengende belter/flekker og plasseres i tilknytning til trestammer og annen vegetasjon. Arter bør være stedegne/hjemmehørende og tilpasset lokale forhold.

Ettersom det er registrert rødlistede fugler i området vil det være hensiktsmessig å sikte på å bedre vilkår for fugler langs Gyldenprisveien. Dette kan gjøres ved å skape sammenhengende buskvegetasjon og overgang mellom trekroner og busksjikt i enkelte områder, prioritere arter som produserer frø/nøtter/bær eller på annen måte sikrer næringstilgang gjennom ulike sesonger, og sørge for at området er attraktivt og egnet for et mangfold av insekter og andre småkryp/organismer som knyttes til jord. Videre foreslås det at habitattilpasning inngår i utforming av LOD-tiltak. Til eksempel kan regnbed plantes til med arter som trives i fuktige eller våte miljø. Steder hvor det er lagt opp til vannføring i dagen kan tilpasses med stein, grus med variasjon i kornstørrelse, død ved og vegetasjon. Løsninger bør være skålformede med svakt hellende terreng for å gjøre området tilgjengelig som vannkilde for fugler, pattedyr, amfibier og insekt/småkryp. Det oppfordres videre til å sikre et permanent vannspeil på områder hvor dette lar seg gjøre. Forbedrende tiltak bør også inkludere hensyn til naturmangfold ved lyssetting av parkareal innenfor planområdet. Lys bør være tidsbegrenset og/eller ha en gul tone. Krav til lyssetting må sikres i bestemmelser.

Forslag om å øke grøntvolum og bedre habitatkvalitet støttes av kommunens Strategiplan for bytrær¹⁴, Naturstrategi og Arkitektur- og byformingsstrategi¹⁵. I dokumentene fremgår det at vegetasjon og trær i byrom er viktig for å skape en endringsdyktig by, og at blågrønne løsninger derfor skal styrkes. Det blir satt mål om naturrestaurering, og det beskrives at en rikere variasjon i bytrærnes artssammensetning og estetiske uttrykk skal tilstrebes, og at antall trær i byen skal økes etter anbefalinger i beplantningsplan. I kommunens naturstrategi¹⁶ står det også at det skal være en målsetting å redusere lysforurensing, og at dette vil gjelde ved belysning av uteoppholdsarealer, parker og andre lyssettinger i eller i nærheten av naturen. Videre understrekes viktigheten av blågrønne strukturer for bymiljøet, og det fremheves at bytrær har stor økonomisk verdi ettersom de yter støttende, forsynende, regulerende og kulturelle økosystemtjenester ovenfor bysamfunnet. Som eksempel utdypes det at bytrær reduserer svevestøv og

¹⁴ Bergen Kommune. (2016). *Bytrær i Bergen – Strategiplan*. Bymiljøetaten, Byrådsavdeling for byutvikling. [Strategiplan Bytrær 2016 \(bergen.kommune.no\)](https://bergen.kommune.no/strategiplan-bytrær-2016)

¹⁵ Bergen Kommune. (2019). *Arkitektur- og byformingsstrategi for Bergen*. [9112086 \(bergen.kommune.no\)](https://bergen.kommune.no/9112086)

¹⁶ Bergen Kommune. (2023). *Naturstrategi for Bergen*. [Bergen kommune Naturstrategi 230523.pdf](https://bergen.kommune.no/naturstrategi-230523.pdf)

annen luftforurensing, håndterer overvann, fungerer som levested og økologisk korridor for flere arter av dyr og insekter, binder CO2 og regulerer lokalklima, bedrer folkehelse, reduserer støy og har estetisk funksjon¹⁷.

2.4 Skjøtsel

Kantvegetasjonen langs Gyldenprisveien, Frydenbølien og Solheimslieen ryddes og holdes nede av Bergen Kommune med hensikt til sikker ferdsel langs veien. Tiltaket berører både kommunal og privat eid grunn. Grøntarealene som opparbeides som en del av tiltaket er private eide. Skjøtsel innebærer i hovedsak slått av plen, samt vedlikehold av prydplanter, dekke og møbler i uterom. Ved opprustning av parkareal innebærer en vanlig skjøtelskontrakt at anleggsgartnere som er ansvarlig for etablering av grøntområdet står for skjøtsel i en periode på 3-5 år. Etter dette overtar normalt kommunen/private eiere ansvaret.

For å oppnå mål om å bedre kvalitet på habitat bør slått av plen utføres sporadisk og maks to ganger om året etter frøsetting. Gress bør ikke klippes helt inntil stammer på trær, og det kan med fordel etableres en sammenhengende >1,5-2 meter bred sone med høyere urterik vegetasjon rundt stammer og mot busker for å hindre komprimering av øvre jordlag og skade på stamme, samt sikre næringstilgang for pollinatorer, selvsåing og muligheter for trygg ferdsel/forflytting blant arter. Dersom overvannsløsninger tilpasses som habitat må det tas etiske avveininger og hensyn til arter som kan påføres negative konsekvenser eller komme i direkte konflikt med utføring av nødvendige skjøtselstiltak. Vannkvalitet i området bør følges opp med jevne mellomrom for å hindre at arter utsettes for forurensing som overskrider deres tåleevne.

Varmere og våtere klima som følge av klimaendringer vil føre til økt vegetasjonsfremvekst, som igjen øker behovet for skjøtsel. Skjøtsel skal utføres med metoder og utstyr som påfører arter minst mulig skade. Den grønne infrastrukturen langs veg er en viktig faktor for trivsel, attraktivitet og god folkehelse. I tillegg bidrar vegetasjonen til å forbedre luftkvaliteten i byen. Planforslaget tilrettelegger for at skjøtsel av vegetasjon langs veg utføres med mål om å ivareta viktige verdier for bybildet og bidra til å gjøre det attraktivt å gå og sykle¹⁸.

2.5 Konsekvenser for geologisk mangfold

Det vil bli utført terrenginngrep i forbindelse med utvidelse av vei og opprustning av parkareal. Tiltak som utføres i planområdet vil ikke ha negativ virkning på geologisk mangfold lokalt, regionalt eller nasjonalt.

2.6 Vurdering etter naturmangfoldloven

Ved offentlige beslutninger skal Naturmangfoldloven¹⁹ §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette gjelder følgende prinsipper:

- § 8 (Kunnskapsgrunnlaget). Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag om arters bestandssituasjon, utbredelse av naturtyper og økologisk tilstand, samt effekten av virkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

¹⁷

Bergen Kommune. (2016). *Bytrær i Bergen – Strategiplan*. Bymiljøetaten, Byrådsavdeling for byutvikling. [Strategiplan Bytrær 2016 \(bergen.kommune.no\)](https://www.bergen.kommune.no/strategiplan-bytrær-2016)

Bergen Kommune. (2019). *Arkitektur- og byformingsstrategi for Bergen*. [9112086 \(bergen.kommune.no\)](https://www.bergen.kommune.no/9112086)

Bergen Kommune. (2023). *Naturstrategi for Bergen*. [Bergen kommune Naturstrategi_230523.pdf](https://www.bergen.kommune.no/naturstrategi-230523.pdf)

¹⁸ Bergen Kommune. (2019). *Strategi for drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet i Bergen kommune 2019-2028*. Trafikketaten (Bymiljøetaten). <https://www.bergen.kommune.no/politikere-utvalg/api/fil/1093055/Strategi-for-drift-og-vedlikehold-av-det-kommunale-vegnettet-i-Bergen-kommune-2019-2028>

¹⁹ [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

- § 9 (Føre-var-prinsippet). Ved beslutninger hvor det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningene for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade.
- § 10 (Økosystemtilnærming og samlet belastning). Samlet belastning over tid skal vurderes som del av påvirkning på et økosystem.
- § 11 (Kostnader ved miljøforringelse). Kostnader ved forringet naturmiljø skal dekkes av tiltakshaver.
- § 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode). Det skal i utgangspunktet tas i bruk teknikker, driftsmetoder og lokalisering som ut fra en samlet vurdering av bruk av mangfoldet og økonomiske forhold vil gi det beste samfunnsmessige resultat.

§8 kunnskapsgrunnlaget og §9 føre-var-prinsippet, henger tett sammen. Er kunnskapsgrunnlaget svakt, skal føre-var-prinsippet vektlegges i større grad. I dette planarbeidet er eksisterende kunnskap hentet fra offentlig tilgjengelige databaser og karttjenester som Artsdatabanken²⁰, Naturbase²¹, Norgebilder²², Opplysningen 1881²³ og Google Maps. I tillegg er informasjon hentet fra rapporter og gjeldende planer og strategier i Bergen Kommune, Lovdata og befaringer i planområdet. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig for å belyse mulige virkninger av planen. Risiko for at tiltaket vil få ukjente og vesentlig negative konsekvenser for naturmangfoldet er vurdert som lavt. Negative virkninger som må påpekes ved planforslaget knyttes i hovedsak til håndtering av eksisterende trær i området. Dersom forekomster av rødlistede arter oppdages under videre planlegging eller utføring skal disse hensyntas.

Planområdet inngår som en del av et større område som har blitt bygget ned bit-for-bit. Når det gjelder økosystemtilnærming og samlet belastning viderefører tiltaket den negative trenden ved at det er planlagt inngrep i grøntareal og fjerning av kantvegetasjon. Likevel er tiltak i hovedsak planlagt på areal som allerede er utbygd, og områder satt av til grønnstruktur i KPA 2018 (herunder fotballbane ved Ny Krohnborg klubbhus, park ved kryss mot Lien, park ved kryss mot Frydenbølien og grusbane, sti og område med benker i tilknytning til nabolag ved Frydenbølien 6 og 22 og Gyldenprisveien 21 og 25) vil ivaretas og opprustes stedvis som del av utbyggingen.

Fremmedarter i Bergen kommune anses å være et stort og økende problem. I strategiplanen for håndtering av fremmede arter i Bergen kommune er det utnevnt 6 arter med høy prioritet²⁴. Videre foreslår Miljøfaglig Utredning at kommunen utvider listen med enda 3 fremmedarter på bakgrunn av artenes utbredelsesstatus, og fjerner Pilemispel (PH). Forslaget ble fremmet i MU-Rapport 2022-31 som ble laget i forbindelse med kartlegging av naturtyper og arter i Bergen Kommune, som et vedlegg til kommunens Naturstrategi²⁵. Følgende skal det iverksettes tiltak for å håndtere jordmasser og plantedeler på en måte som hindrer utilsiktet spredning av fremmedarter i Bergen Kommune²⁶. Skadelige fremmedarter skal håndteres i henhold

²⁰ <http://artskart.artsdatabanken.no/>

²¹ [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](http://naturbase.kart.miljodirektoratet.no)

²² [Norge i bilder](http://norgebilder.no)

²³ [Kart, veibeskrivelse og kjørerute - map/maps | 1881](http://kart.miljodirektoratet.no/kart/veibeskrivelse-og-kjorerute-map/maps/1881)

²⁴ Bergen Kommune. (2014). *Fremmede skadelige arter i Bergen kommune – Strategiplan*. Grønn etat, Byrådsavdeling for sosial, bolig og områdesatsing. [Bergen kommune - Strategiplan for fremmede skadelige arter i Bergen Kommune](#)

²⁵ Nyjordet, S. M. G., Abaz, A. H., Gaarder, G., Fjelstad, H. & Svingen, K. (2022). *Naturmangfold i Bergen kommune. Kartleggingsstatus for naturtyper og arter*. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-31. 90 s. + vedlegg. ISBN 978-82-345-0273-6. [Microsoft Word - MU2022-31-Kartleggingsstatus-Naturmangfold-Bergen kommune.docx](#)

²⁶ Bergen Kommune. (2014). *Fremmede skadelige arter i Bergen kommune – Strategiplan*. Grønn etat, Byrådsavdeling for sosial, bolig og områdesatsing. [Bergen kommune - Strategiplan for fremmede skadelige arter i Bergen Kommune](#)

til Forskrift om fremmede organismer²⁷, Kapittel V, §§ 18-24 i Naturmangfoldloven²⁸. Miljødirektoratets rapport 982 (2018)²⁹ kan legges til grunn for hensyn ved massehåndtering av fremmede arter som omtales som særlig skadelige. Innenfor-, og i tilknytning til planområdet gjelder dette artene parkslirekne og rynkerose. Det kan ikke utelukkes at det finnes innslag av flere fremmedarter som krever hensyn i området, men større forekomster av skadelige fremmedarter vurderes å være tilstrekkelig registrert og beskrevet i planforslaget.

På befaring ble det observert mose og lav på trestammer innenfor planområdet. Det er ikke vurdert om det gjelder forekomster av rødlistede arter, men det anbefales at dette undersøkes før det besluttes at trær skal fjernes som konsekvens av tiltaket. Ved vurdering av muligheter for bevaring og flytting av trær, kan en arborist med kunnskap om epifytter eventuelt undersøke dette. Dersom trær flyttes internt i planområdet vurderes tiltaket å ha lav sannsynlighet for å føre til vesentlig tap av eventuelle forekomster av rødlistede mose og lav.

Midlertidig bygge- og anleggsområde bør begrenses til avsatt område og ikke komme i konflikt med vegetasjon på tilstøtende areal. Av hensyn til fugleliv i planområdet og influensområdet, bør støyende grunnarbeid som sprenging/terrengbearbeiding begrenses i hekkeperioden (som generelt varer fra april til juni/juli). Støy kan føre til at fugler i området avbryter hekking, noe som resulterer i lavere reproduksjonsevne. Likevel vil en fossilfri anleggsplass medføre mindre støy enn utførelse etter konvensjonelle metoder, og det ses derfor ikke nødvendig å pålegge stillstand i anleggsaktivitet i hekkeperioden. Kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfold skal dekkes av tiltakshaver dersom dette ikke er urimelig sett i lys av tiltaket og skaden sin karakter. Det legges til grunn at den generelle aktsomhetsplikten blir fulgt opp i anleggsfasen og at tiltaket ikke forringer eller medfører varig skade på natur utenfor planområdet. En skånsom tilnærming innebærer blant annet en forsvarlig håndtering av utstyr og teknikker for å unngå utilsiktet spredning av fremmede skadelige plantearter (særlig viktig ved massehåndtering), forurensing eller rasering av vegetasjon som ikke planlegges berørt i denne reguleringsplanen.

2.7 Samlet vurdering

- Planforslaget medfører at grøntareal på anslagsvis 500 kvm bygges ned.
- Tiltak vil komme i konflikt med eksisterende vegetasjon i området, men revegetering og flytting/erstatning av bytrær skal sikre at miljømessige kvaliteter og økologiske funksjoner ivaretas eller forbedres sammenlignet med dagens situasjon. Utbygging vil dermed ikke føre til betydelige eller vedvarende negative virkninger for naturmangfold og miljø.
- Etablering av regnbed/vadi og variert beplantning med stauder og trær tilfører kvaliteter til planområdet som vil gi positive virkninger for naturmangfold og miljø.
- Kunnskapsgrunnlaget i planarbeidet vurderes som tilstrekkelig og planforslaget vil ikke bryte med prinsippene i naturmangfoldloven §§8 til 12.

²⁷ [Forskrift om fremmede organismer - Lovdata](#)

²⁸ [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

²⁹ [Memo \(miljødirektoratet.no\)](#)

Notat

Oppdragsgiver: **Bergen kommune, Bymiljøetaten**

Oppdragsnr.: **52207881** Dokumentnr.: **01**

J01	2024-01-16	Notat til bruk	MARTOR	ATFOT	JONWES
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.